

VELIKI UMJETNIK U OZRAČJU ZAVIČAJNOSTI

Za Knifera Osijek je bio grad mladosti i nogometa

Objavljeno 26 travnja, 2014.

Zvonko Maković u rujnu u zagrebačkom MSU sprema do sada najveću retrospektivu

Na 50. godišnjicu osnivanja umjetničke grupe Gorgona te uz odobrenje nasljednice Julija Knifera, kćeri Ane Knifer, akademika Ivana Kožarića i Josipa Vanište - preživjelih članova Gorgone, prije pet godina pokrenut je projekt Gorogna nova, multimedijски performans koji se sastoji od filma, rock-gitarističkog noisa te govorne izvedbe tekstova Gorgone iz 60-ih.

Branko Kostelnik, Julije Jevsch, Marijan Knif, Radoslava Basch i Dimitrija Putt, performans su izveli i u sklopu dvodnevnog programa Umjetničke akademije posvećenog Kniferu.

U Muzeju Slavonije, točnije u suterenu DV Mak, iste je večeri priređeno svečano otvorenje salona Meandar i autorska čitanja na kojem su sudjelovali Branko Čegec, Miroslav Mićanović, Zvonko Maković, Krešimir Bagić, Goran Rem, Anđelko Mrkonjić, Marijana Radmilović, Tea Gikić, Josip Cvenić i studentice Kroatistike Filozofskog fakulteta u Osijeku Ivana Buljubašić, Izabela Bagarić i Sanja Heraković.

Središnji događaj bio je jučer održani umjetničko-znanstveni skup na kojem su, uz moderatoricu Karmelu Puljiz izlagali Ana Knifer (kći Julija Knifera), Jaša Denegri iz Beograda (Francuska i njemačka kritika o slikarstvu Julija Knifera 1989.-1990.), Blaženka Perica iz Splita (Kniferovi tekstovi), Leonida Kovač iz Zagreba (Pismo Julija Knifera Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti) te Sonja Briski-Uzelac iz Rijeke (Neizvjesna sjećanja na prvi susret s meandrom Julija Knifera).

Zvonko Maković govorio je o gotovo potpuno nepoznatim antidnevnicima, o 20-ak bilježnica u koje je Knifer raznobojnim kemijskim olovkama zapisivao tekst, zapravo fascinantnu literaturu.

Koncem 70-ih Knifer je osobno prof. Makoviću dao neke od tih bilježnica i pitao za savjet što činiti s njima i vrijedi li to išta.

- Rekao sam mu da je to svojevrstan pandan slikarstvu. Nisam htio previše zadirati u to, nego da se zadrži duh originala. Prve te tekstove objavio sam u časopisu Život umjetnosti. Koncem 80-ih i 90-ih Knifer zapravo počinje pisati te antidnevnike, od čega sam nekoliko stranica uvrstio u monografiju. To je pravo književno i likovno djelo. Knifer piše tekstove koji kao da su istrgnuti iz stranica Samuela Becketta, piše literaturu apsurdna, ali ima i vizualnu komponentu, jer gradeći blokove teksta u raznim bojama predočava ih kao slike. Neki su bili izlagani i objavljeni u francuskoj monografiji, no najveći dio bit će predstavljen na najvećoj do sada retrospektivi koja će 20. rujna biti otvorena u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu - najavio je Zvonko Maković.

Knifer i Osijek i tema zavičajnosti, odnosno međusobno razumijevanje i poštivanje slikara i grada bili su temom izlaganja Vlastimira Kusika. Na njegovu inicijativu grad Osijek bio je mjesto održavanja tri samostalne te isto toliko velikih autorskih i problemskih na kojima je predstavljen Knifer i njegova umjetnost.

- Kako je slikao, tako je i živio pa je i prema zavičajnosti imao odnos koji sam nazvao obeskorijenjena rodnost. U prvom planu nije bila identifikacija prema mjestu rođenja, nego prema gradu. Za njega je Osijek bio grad njegove mladosti, kulture, sporta, posebice nogometa.

Na sva tri kata zgrade Odsjeka za likovnu umjetnost postavljena je izložba 16 studentskih radova inspiriranih i/ili posvećenih Kniferu. Voditelji su doc. Hrvoje Duvnjak i student Vinko Vidmar.

Narcisa VEKIĆ